

POSTANOWIENIE

29 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marta Romańska

na posiedzeniu niejawnym 29 maja 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa Banku spółki akcyjnej w W.
przeciwko K.M.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej K.M.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 30 czerwca 2022 r., VII AGa 411/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do powyższych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powódka wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej ze względu na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego i potrzebę wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżność w orzecznictwie sądów (art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.), a to w celu „ustalenia czy art. 70 ust. 1 ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych (Dz.U. 2019, poz. 1495, dalej „ustawa zmieniająca k.c.”) jest sprzeczny z art. 169 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej 2012/C 326/1 oraz z art. 2 i 32 ust. 2 Konstytucji RP w zakresie, w jakim pozbawia osobę fizyczną, która przed dniem 1 stycznia 2021 r. zawarła z przedsiębiorcą umowę bezpośrednio związaną z jej działalnością gospodarczą możliwości korzystania z art. 385¹-385³ k.c., gdy z treści tej umowy wynika, że nie posiada ona dla tej osoby fizycznej charakteru zawodowego i która zawiera klauzule abuzywne regulowane przez ww. art. 385¹-385³ k.c.”.

O potrzebie wykładni przepisów prawnych jako przesłance przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania można mówić wtedy, gdy z mającego zastosowanie lub mogącego mieć zastosowanie w sprawie przepisu dekodowane są różne normy prawne, a brak jest wypowiedzi w doktrynie i orzecznictwie, które by te różnice usuwały i wyjaśniały przyczyny ich występowania. Ponadto, zagadnienie prawne ani potrzeba wykładni przepisów prawnych nie powstają, gdy Sąd Najwyższy zajmował co do nich stanowisko i wyrażał poglądy we wcześniej wydanych orzeczeniach, a nie zaszły żadne okoliczności uzasadniające ich zmianę. Skoro jednak skarga kasacyjna jest wnoszona w konkretnej sprawie, to zarówno charakter rozpoznawanego roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z zagadnieniem przedstawionym przez skarżącego na gruncie mających podlegać wykładni przepisów i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Z ustaleń Sądów *meriti* wynika, że roszczenia powoda wywodzone były z umowy kredytu gotówkowego „Kredyt dla profesjonalistów”, którą zawarł z pozwaną 24 maja 2016 r. Kredyt udzielony został pozwanej w złotych, oprocentowany był według zmiennej stopy procentowej, czego pozwana była świadoma przy zawarciu umowy i na podstawie jej treści. Celem kredytowania było finansowanie bieżącej działalności gospodarczej pozwanej oraz refinansowanie

spląty jej zobowiązań finansowych z innej umowy na takie cele. Nie ma zatem żadnej wątpliwości co do tego, że pozwana nie zawarła umowy jako konsument, lecz jako przedsiębiorca wykorzystujący środki z kredytu na finansowanie prowadzonej działalności gospodarczej. W powoływanym przez skarżącą art. 169 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, niepodlegającym bezpośredniemu stosowaniu, zadeklarowane zostało objęcie ochroną konsumentów, którymi w świetle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE są osoby prywatne, które ze względu na charakter transakcji nie działają w zakresie swojej działalności zawodowej lub gospodarczej (zob. np. wyrok TSUE z 8 czerwca 2023 r., C-570/21, I.S. i K.S. v. YYYYSA). W art. 385⁵ k.c. ustawodawca rozciągnął uprawnienia konsumenckie do zakwestionowania klauzul abuzywnych w umowach na osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, lecz zastrzegł w art. 70 ust. 1 ustawy z 31 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych, że uprawnienie to nie będzie odnosić się do umów zawartych przed 1 stycznia 2021 r. Rozszerzona ochrona prawna indywidualnego przedsiębiorcy obejmuje umowy, które zawarł on 1 stycznia 2021 r. lub później, nie znajduje natomiast zastosowania do umów zawartych wcześniej, choćby były wykonywane po 1 stycznia 2021 r. Skoro ustawodawca rozszerzył w art. 385⁵ k.c. ochronę właściwą konsumenckiej na inne grupy uczestników obrotu prawnego, to jego uprawnieniem było wyznaczenie granic czasowych, od których ta rozszerzona ochrona ma działać. Niezależnie jednak od powyższych granic czasowych stosowania art. 385⁵ k.c., ocena postanowień konkretnej umowy w świetle art. 385¹-385³ k.c. wymaga zidentyfikowania w niej klauzul, które by miały mieć abuzywny charakter. Pozwana nie oznaczyła takich klauzul w umowie kredytowej z 24 maja 2016 r., które by miały mieć abuzywny charakter.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwana powołała się też na jej oczywistą zasadność (art. 398⁴ § 1 pkt 4 k.p.c.), jak stwierdziła: „w zakresie podniesionych zarzutów naruszenia prawa materialnego poprzez ich niezastosowanie lub błędną wykładnię, a mianowicie: 1) art. 58 k.c. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy umowa zawarta przez pozwaną z Bankiem była nieważna, gdyż sprzeczna z ustawą, a mianowicie z art. 353¹ k.c., ponieważ sprzeciwia się zasadom współżycia społecznego nie wskazując, że ryzyko

związane z ewentualną zmianą wysokości oprocentowania zostaje przeniesione na Pozwaną, zaś bank nie partycypuje w tym ryzyku; 2) art. 58 k.c. w zw. z art. 385⁵ i 385⁵ k.c. poprzez ich niezastosowanie w sytuacji, gdy umowa zawierała klauzule niedozwolone, w szczególności postanowienia dotyczące stosowania wskaźnika WIBOR; 3) art. 385⁵ k.c. w zw. z art. 2 i 32 ust. 2 Konstytucji RP poprzez jego niezastosowanie do sytuacji Pozwanej będącej osobą fizyczną, co narusza zakaz dyskryminacji w życiu gospodarczym ze względu na datę zawarcia umowy; 4) art. 75c Pr Bank przez jego niezastosowanie i niewzięcie przez sąd pod uwagę, że pozwana z wnioskiem o restrukturyzację występowała, czego nie miała możliwości udowodnić ze względu na nieprzeprowadzenie rozprawy przed sądem apelacyjnym”.

O oczywistej zasadności skargi kasacyjnej miało też świadczyć naruszenie przepisów postępowania przez Sąd Apelacyjny, a mianowicie: „1) art. 374 w zw. z art. 224 § 1 k.p.c. przez nieprzeprowadzenie rozprawy w dniu 30 czerwca 2022 r. i pozbawienie w konsekwencji pozwanej możliwości obrony jej praw i wydanie wyroku w dniu 30 czerwca 2022 r., co doprowadziło do nieważności postępowania na podstawie art. 379 pkt 5 k.p.c.; 2) art. 378 § 1 k.p.c. w zw. z art. 217 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. poprzez naruszenie prawa strony do przytoczenia okoliczności faktycznych i dowodów na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej; 3) art. 379 pkt 1 i art. 378 § 1 k.p.c. w zw. z art. 232 § 2 k.p.c. poprzez niezastosowanie możliwości dopuszczenia dowodu niewskazanego przez stronę pomimo, że strona była pozbawiona możliwości obrony swoich praw; 4) art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. poprzez nie zawieszenie postępowania z urzędu, pomimo że rozstrzygnięcie spraw zależy od wyniku innego postępowania cywilnego, a mianowicie postępowania przed Sądem Okręgowym w Warszawie I C 780/22 w sprawie ustalenia nieistnienia innych łączących powoda z pozwaną umów objętych konsolidacją w spornym kredycie [...] 5) art. 378 § 1 k.p.c. w zw. z art. 233 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. poprzez nierozpoznanie merytoryczne sprawy, niewzięcie pod uwagę i nierozważenie wszystkich z podniesionych w apelacji zarzutów, w tym w szczególności zarzutu nieważności umowy i faktu występowania przez pozwaną z wnioskiem o restrukturyzację, a tym samym pozorne przeprowadzenie kontroli apelacyjnej; 6) art. 378 § 1 k.p.c. w zw. z

art. 227 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. poprzez nieprzeprowadzenie dowodów na fakty mające dla sprawy istotne znaczenie; 7) art. 378 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w sytuacji, gdy sprawa wymagała wiadomości specjalnych, a mianowicie rozliczenia kwot prowizji i innych opłat wynikających z umowy wypowiedzianej oraz poprzednich umów, które konsolidowała; 8) art. 386 § 1 k.p.c. przez jego niezastosowanie i nieuwzględnienie apelacji Pozwanej, w sytuacji gdy była ona oczywiście uzasadniona; 9) art. 385 k.p.c. przez jego błędne zastosowanie i niesłuszne oddalenie apelacji Pozwanej, w sytuacji gdy była ona oczywiście uzasadniona”.

Na tym wyczerpał się cały wywód uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wyводу zmierzającego do jego wykazania. Oczywiście naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. Szczególna podstawa przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga przy tym samodzielnego czyli odrębnego od podstaw kasacyjnych wskazania i wykazania naruszenia konkretnego przepisu prawa (procesowego lub materialnego), które jest oczywiste i bez wątpliwości prowadzi do stwierdzenia, że objęty skargą wyrok jest wadliwy i dlatego skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania.

Pozwana takiej argumentacji nie przytoczyła. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania sprowadziła do przytoczenia raz jeszcze zarzutów powołanych w ramach podstaw skargi kasacyjnej (zacytowanych wyżej dosłownie), bez ich umotywowania, pomimo nazwania pisma „uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nie wiadomo zatem na czym miałoby polegać oczywiste naruszenie przez Sąd Apelacyjny wymienionych przez

pozwana we wniosku przepisów prawa materialnego i procesowego, a rozpoznania podstaw skargi kasacyjnej na przedsądzie pozwana nie może oczekiwać.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.

[SOP]

[r.g.]